

Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та фінансів
Факультет інноваційних технологій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
за освітньо-професійною програмою «Туризм»
на тему «Міжнародні туристичні потоки до Австралії»

Виконав:
здобувач IV курсу
спеціальності 242 «Туризм»
Зирянов К.Р.

Керівник:
к. геогр. н., доц.
Горожанкіна Н.А.

АНОТАЦІЯ

Зирянов К.Р. Міжнародні туристичні потоки до Австралії. Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 242 Туризм. – Університет митної справи та фінансів, Дніпро.

Мета роботи: аналіз міжнародних туристичних потоків до Австралії.

Об'єктом дослідження є туристичні потоки.

Предметом дослідження є міжнародні туристичні потоки до Австралії.

Методи дослідження: контент-аналізу, математико-статистичні методи, метод синтезу інформації, порівняльно-географічний, моделювання туристичного маршруту, методи класифікації і типології.

Одержані висновки та їх новизна. Розглянуто міжнародні туристичні потоки, їх види, фактори та причини; охарактеризовано методи дослідження туристичних потоків; проаналізовано дослідження туристичних потоків в роботах українських науковців; розглянуто туристичні зони країни та надана їх характеристика; охарактеризовано природно-кліматичні та історико-культурні ресурси Австралії; проаналізовано динаміку та структуру міжнародних туристичних потоків до країни; виявлено місце Австралії на туристичному ринку України; розроблено тур «Унікальний Сідней» для туристів з Дніпра.

Практичне значення отриманих результатів полягає в наступному: розроблена концепція комплексного туру «Унікальний Сідней» для туристів з Дніпра може бути впроваджена в реальну туристичну практику в діяльності туристичних фірм та туристичних операторів, які хочуть просувати австралійський напрям.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 37 найменувань; містить 60 сторінок тексту, 19 рисунків, 1 таблицю.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ТУРИСТИЧНІ ПОТОКИ, АВСТРАЛІЯ, ПРИРОДНО-КЛІМАТИЧНІ РЕСУРСИ, ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ РЕСУРСИ, ІНОЗЕМНІ ТУРИСТИ, РОЗРОБКА ТУРУ.

SUMMARY

Zyryanov K.R. International tourist flows to Australia. Qualification work for the creation of a bachelor's degree in the specialty 242 Tourism. – University of Customs and Finance, Dnipro.

Purpose of the work: analysis of international tourist flows to Australia.

The object of the study is tourist flows.

The subject of the study is international tourist flows to Australia.

Research methods: content analysis, mathematical and statistical methods, information synthesis method, comparative and geographical, tourist route modeling, classification and typology methods.

Conclusions and their novelty. International tourist flows, their types, factors and causes are considered; methods of studying tourist flows are characterized; research on tourist flows in the works of Ukrainian scientists is analyzed; tourist zones of the country are considered and their characteristics are given; natural, climatic and historical and cultural resources of Australia are characterized; the dynamics and structure of international tourist flows to the country are analyzed; the place of Australia in the tourist market of Ukraine is revealed; the tour “Unique Sydney” for tourists from the Dnipro is developed.

The practical significance of the results obtained is as follows: the developed concept of a comprehensive tour "Unique Sydney" for tourists from the Dnipro can be implemented into real tourism practice in the activities of travel agencies and tour operators who want to promote the Australian destination.

Structure of the work. The qualification work consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of sources used (37 items); contains 60 pages of text, 19 figures, 1 table.

KEYWORDS: TOURIST FLOWS, AUSTRALIA, NATURAL AND CLIMATIC RESOURCES, HISTORICAL AND CULTURAL RESOURCES, FOREIGN TOURISTS, TOUR DEVELOPMENT.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ	7
1.1 Міжнародні туристичні потоки: види, фактори, причини	7
1.2 Методи дослідження туристичних потоків	11
1.3 Дослідження туристичних потоків в роботах українських науковців	15
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	18
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ДО АВСТРАЛІЇ	20
2.1 Туристичні зони країни	20
2.2 Характеристика природно-кліматичних та історико-культурних ресурсів країни	23
2.3 Аналіз динаміки та структури міжнародних туристичних потоків	27
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	38
РОЗДІЛ 3 ЗАСТОСУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ДО АВСТРАЛІЇ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	42
3.1 Австралія на туристичному ринку України	42
3.2 Розробка туру «Унікальний Сідней» для туристів з Дніпра	45
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	49
ВИСНОВКИ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	60

ВСТУП

Актуальність дослідження міжнародних туристичних потоків до Австралії є важливою з низки економічних, соціокультурних та екологічних причин. Туризм відіграє значну роль в економіці країни, забезпечує створення робочих місць для місцевого населення та розвиток сучасної інфраструктури. Міжнародна туристична мобільність населення є чутливою до глобальних викликів, таких як пандемія COVID-19, геополітична нестабільність та зміна клімату, що робить вивчення динаміки та тенденцій міжнародних туристичних потоків до Австралії необхідним для формування ефективної політики. Розвиток туризму між Україною та Австралією сприятиме не лише економічним контактам, але й зміцненню міжкультурної взаємодії. Тематика міжнародних туристичних потоків до Австралії є недостатньо дослідженою з точки зору українських науковців та українського споживача, що визначає актуальність цього дослідження.

Питання розвитку та функціонування туристичних потоків як в Україні, так і на міжнародному рівні розглядалися такими українськими науковцями як О. Д. Король, А. А. Романова, А. М. Алілуйко, М. С. Алілуйко, О. І. Дриль, Н.В. Погуда, Т.Ю. Примах, Л.О. Івченко, І. Благун, І. Румянцева, Л. П. Кондрацька, І. В. Костащук та іншими.

Метою кваліфікаційної роботи є аналіз міжнародних туристичних потоків до Австралії.

Для досягнення поставленої мети, необхідним є вирішення наступних завдань:

- розглянути міжнародні туристичні потоки, їх види, фактори та причини;
- охарактеризувати методи дослідження туристичних потоків;
- проаналізувати дослідження туристичних потоків в роботах українських науковців;

- розглянути туристичні зони країни;
- надати характеристику природно-кліматичним та історико-культурним ресурсам Австралії;
- проаналізувати динаміку та структуру міжнародних туристичних потоків до країни;
- виявити місце Австралії на туристичному ринку України;
- розробити тур «Унікальний Сідней» для туристів з Дніпра.

Об'єктом дослідження виступають туристичні потоки, а предметом дослідження – міжнародні туристичні потоки до Австралії.

Методи дослідження: контент-аналізу, математико-статистичні методи, метод синтезу інформації, порівняльно-географічний, моделювання туристичного маршруту, методи класифікації і типології.

Інформаційною базою дослідження стали науково-практичні дослідження вітчизняних науковців, періодичні видання, навчальні посібники, монографії, наукові праці вчених у предметній сфері, офіційна статистична інформація, результати власних досліджень.

Практичне значення отриманих результатів полягає в наступному: розроблена концепція комплексного туру «Унікальний Сідней» для туристів з Дніпра може бути впроваджена в реальну туристичну практику в діяльності туристичних фірм та туристичних операторів, які хочуть просувати австралійський напрям.

Результати досліджень були апробовані на Міжнародній науково-практичній конференції «Цифрове суспільство: міжнародні економічні відносини, управління, фінанси та соціум», 25 квітня 2025 р. Дніпро.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (37 найменувань); містить 60 сторінок тексту, 19 рисунків, 1 таблицю.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ

1.1 Міжнародні туристичні потоки: види, фактори, причини

Ключовим аспектом, що дає можливість розглядати окремі частини туристичної індустрії як єдиний організм, є облік туристичних потоків між регіонами.

Туристичний потік – це різновид взаємодії між місцем призначення, що пропонує туристичні послуги та товари, та місцем відправлення, де наявний попит або дефіцит цих послуг та товарів.

Туристичні потоки – це не лише переміщення людей, а процес, що має значуще економічне значення для місця відправлення туристів, пунктів призначення та транспортної системи, задіяних у перевезенні туристів.

Всесвітня туристична організація (ЮНВТО) дає визначення туриста як особи, котра вирушає в подорож до країни, яка не є місцем її постійного проживання, терміном від однієї ночівлі до року (в Україні – до півроку). Головною метою такої подорожі не є працевлаштування в межах країни відвідування.

Туристи формують туристичний потік, що може бути проаналізований за різними критеріями (рис. 1.1).

Виникнення туристичних потоків не є випадковим явищем, а підпорядковується певним закономірностям. На їх формування впливають як первинні, так і вторинні фактори (рис. 1.2).

Туристичні потоки є багатограним явищем, яке відчуває на собі тиск багатьох взаємопов'язаних чинників. Вченими здійснювалися спроби проаналізувати туристичні потоки та виявити закономірності, що впливають на їх обсяг між державами світу. Наприклад, у 1970 році для аналізу було обрано 14 країн світу, що мали протягом кількох років відносно усталений

туристичний трафік і які забезпечували основну частку світової туристичної активності [18].

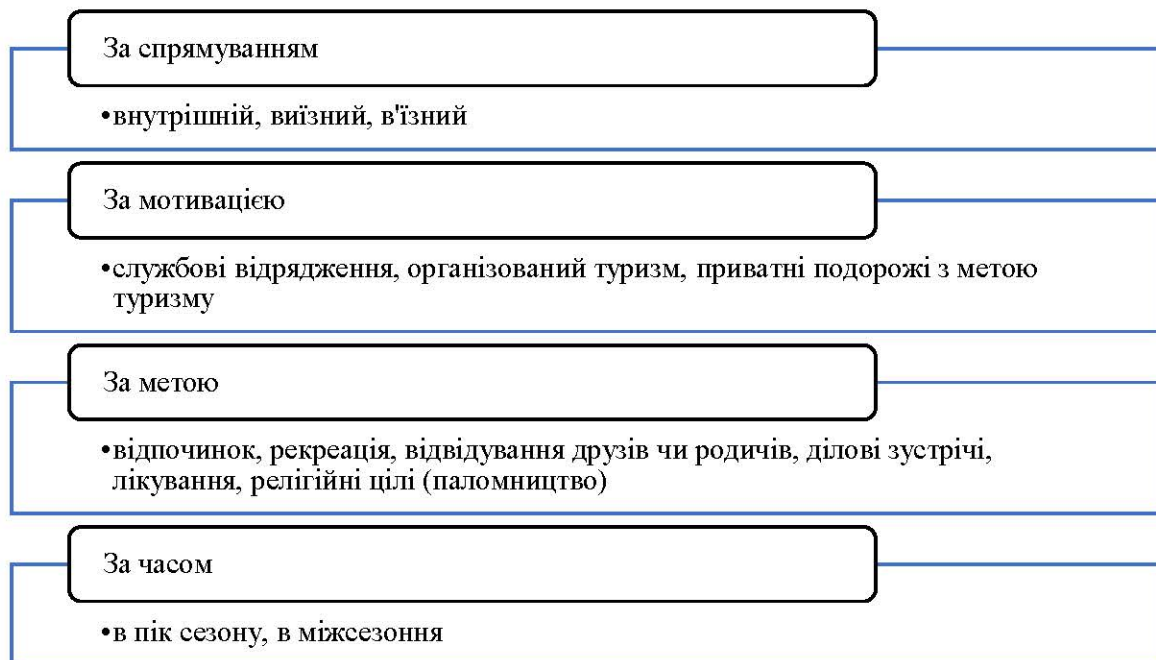

Рисунок 1.1 – Види туристичних потоків за критеріями

Джерело: складено автором на основі [24]

Рисунок 1.2 – Фактори впливу на виникнення туристичних потоків

Джерело: складено автором на основі [24]

Дослідники Вільямс та Зелінські встановили детермінанти, які дозволили роз'яснити стійкість цих потоків, яка включає в себе сукупність наступних показників факторів належать дистанція між державами (чим більша відстань, тим менший обсяг потоку), міжнародні відносини (бізнесові, культурні взаємодії між країнами), привабливі переваги однієї країни для громадян іншої [32].

З огляду на збільшення туристичних потоків упродовж останніх років, уряди та міжнародні організації запровадили систему вимірювання, що стосується як міжнародного, так і внутрішнього туризму.

Наприклад, у 1981 році, закордонний дослідник Медлік виділив три ключові причини, які визначають важливість статистичного вимірювання цих потоків (рис. 1.3).

1 причина	2 причина	3 причина
• Статистичні дані важливі для моніторингу змін у туристичних потоках. • Це допомагає робити передбачення та виявляти тенденції розвитку галузі.	• Аналіз статистичної інформації дає змогу професіоналам, відповідальним за планування та розвиток туризму, ефективніше досягати поставлених цілей.	• Статистику застосовують як державні, так і приватні організації для планування маркетингової діяльності.

Рисунок 1.3 – Причини, які визначають важливість статистичного вимірювання туристичних потоків

Джерело: складено автором на основі [24]

Статистичні відомості для вимірювання туристичних потоків можна поділити на наступні категорії (рис. 1.4).

Статистична інформація з категорії 1, слугує підґрунтям для визначення обсягу туристичної діяльності. Ці статистичні дані також містять відомості про тривалість перебування туристів у місцях відпочинку.

На відміну від категорії 1, котра визначає кількісну структуру туристичних потоків, категорія 2 містить інформацію якісного плану про туристів. Часто статистичні дані з першої та другої категорій збирають одночасно.

Статистичні відомості у категорії 3 відображають інформацію про фінансові надходження і витрати, тому що туризм пов'язаний із грошовими потоками, які заробляють в одному місці та витрачають в іншому.

Категорія 1	Категорія 2	Категорія 3
Відомості щодо величини туристичних потоків (інформація про кількість мандрівників, які виїжджають з регіону або відвідують його за конкретний проміжок часу).	Інформація про характерні риси туристів (стать, вік, соціально-економічний статус) та моделі їхньої поведінки (ціль подорожі та ставлення до місця призначення).	Відомості про фінансові надходження і витрати.

Рисунок 1.4 – Категорії статистичних відомостей для вимірювання туристичних потоків

Джерело: складено автором на основі [24]

Таким чином, дослідження туристичних потоків сприяє стратегічному плануванню та розвитку туристичної сфери як країн світу, так і регіонів в цілому. Це дозволяє виокремити найважливіші напрямки для подальшого розвитку та раціонально використовувати туристичний потенціал окремих територій.

1.2 Методи дослідження туристичних потоків

Вивчення та аналіз туристичних потоків дозволяє сформулювати цілісне бачення ключових туристичних центрів та потенційно перспективних для розвитку регіонів. Це дає змогу визначити найбільш привабливі напрямки для мандрівників, з'ясувати країни-постачальники та країни-реципієнти туристичних потоків.

Розглянемо методи дослідження туристичних потоків (рис. 1.5).

Рисунок 1.5 – Методи дослідження туристичних потоків

Джерело: складено автором на основі [20]

Один з базових методів дослідження туристичних потоків – це статистичний аналіз, який передбачає опрацювання даних про чисельність туристів, маршрути їхніх переміщень, тривалість поїздок та фінансові витрати. Цей метод дає змогу виділити головні ринки, з яких прибувають туристи, та найбільш відвідувані напрямки.

Вивчення змін туристичних потоків дозволяє відслідковувати, як зростає або зменшується кількість міжнародних туристів у конкретних регіонах, наприклад, у зв'язку з політичними, економічними чи соціальними перетвореннями. Такі дані часто беруть з офіційних звітів, баз даних міжнародних організацій, як наприклад ЮНВТО.

Зазначимо, що існують різні способи визначення обсягу туристичних потоків. Величину яких можливо розрахувати на підставі даних міграційної служби, зокрема, враховуючи кількість осіб, що перетинають кордон в обох напрямках, тобто на в'їзд та виїзд з певної місцевості.

Звісно, такі відомості репрезентують лише показники міжнародних перетинів, лишаючи поза увагою статистику внутрішніх подорожей. Безпосередньо у туристичних дестинаціях кількісний облік туристів здійснюється в готелях та аналогічних закладах розміщення, фіксуючи інформацію з реєстраційних карток, заповнених відвідувачами. Але такий метод не є надійним, адже він не охоплює туристів, що оселяються в помешканнях друзів або родичів.

Соціологічні методи широко використовуються для збору інформації про туристичні потоки. Наприклад, анкетування чи опитування можна проводити серед населення за місцем їхнього проживання. Підсумки таких опитувань надають інформацію про специфіку та тривалість уже здійснених подорожей, враховуючи витрати туристів і маршрут їхнього пересування. У туристичних зонах також організовуються анкетування або опитування з метою встановлення кількості туристів, які відвідали певну туристичну атракцію.

Метод графів дозволяє проаналізувати не лише ключові напрямки туристичних потоків, але й їх інтенсивність. Сукупність туристичних об'єктів (готелі, туристичні зони, держави) візуалізують як вузли (вершини графів), а зв'язки між ними, тобто туристичні потоки, подають у вигляді ліній (ребра чи дуги графа).

Використовуючи теорію графів, можна обчислити всі потрібні характеристики графів. За допомогою цього методу можна визначити та вивчити не тільки обсяги туристичних потоків, а й оптимальні шляхи використання транспортної інфраструктури для якнайшвидшого перевезення туристів, створити схему екскурсійних маршрутів [37].

Метод просторового аналізу активно залучає географічні інформаційні системи (ГІС) для картографування й моделювання туристичних потоків. Завдяки ГІС дослідники отримують можливість не лише візуально відображати маршрути подорожей туристів, а й досліджувати просторові взаємозв'язки їхніх дій. Наприклад, можна ідентифікувати, які території є «транзитними зонами» або які виступають місцями кінцевої зупинки. Крім того, просторовий аналіз дає змогу оцінити наслідки туристичних потоків для місцевих громад, об'єктів інфраструктури та навколишнього середовища [24].

Одним з актуальних методів вивчення мінливості туристичних потоків є застосування великих баз даних та технологій машинного навчання. Використання цих підходів дає змогу оперувати з колосальними масивами інформації, серед яких дані з пошукових систем, соціальних мереж, сервісів для бронювання авіаквитків та готелів.

Наприклад, аналіз пошукових запитів або відгуків мандрівників може надати цінні відомості про актуальні тренди та забаганки туристів, а також про потенційно привабливі туристичні дестинації. Застосування штучного інтелекту й алгоритмів машинного навчання дає можливість автоматизувати процеси прогнозування та виявляти неявні взаємозв'язки, котрі важко розпізнати, вдаючись до традиційних методів аналізу.

Економетричні моделі активно використовують у дослідженні впливу економічних та соціальних факторів на зміни туристичних потоків. За їхньої допомоги стає можливим виявити, яким чином коливання валютних курсів, рівнів доходів, витрат на подорожі або показників безпеки відбиваються на кількості туристів, які обирають певний регіон для відпочинку [19].

Наприклад, показник еластичності попиту на туристичні пропозиції демонструє, наскільки сильно туристи реагують на зміни цін або рівня своїх доходів. Окрім цього, економетричні методи дозволяють складати прогнози щодо майбутньої динаміки туристичних потоків, розглядаючи різні варіанти розвитку світової економіки [26].

Метод моделювання сценаріїв відкриває широкі перспективи як аналітичний інструмент. Його сутність полягає у побудові умовних ситуацій з метою оцінювання можливих наслідків змін у туристичних потоках. Цей метод активно використовується для прогнозування впливу різноманітних глобальних викликів. До них належать кліматичні зміни, пандемії, військові дії та геополітична нестабільність.

Моделювання дає змогу передбачити, як стратегії реагування вплинуть на рух туристів, а також вибрати найкращі методи для зменшення негативних наслідків. Через моделювання сценаріїв розробляють дієві плани для різних учасників: влади, підприємців, місцевого населення. Це допомагає сформувати більш адаптивні та стійкі туристичні системи, які оперативно реагують на зовнішні загрози та підтримують стабільний розвиток індустрії на майбутнє.

Картографічний метод дає можливість візуально показати поточний стан та розкрити закономірності, які впливають на величину, спрямованість, будову й зміни туристичних потоків. За допомогою цього методу можна відобразити рух туристів по-різному – картодіаграмами, картограмами, лініями переміщення [21].

Таким чином, дослідження руху туристичних потоків стає дедалі більш комплексною задачею. Це обумовлено необхідністю об'єднання інформації з різних джерел, застосування міждисциплінарних методик, а також врахування різноманітних зовнішніх впливів. Водночас, безперервне вдосконалення аналітичних інструментів надає нові перспективи для дослідників та

практиків, даючи змогу більш детально вивчати процеси, що розгортаються у сфері міжнародного туризму, і сприяти його стійкому розвитку.

1.3 Дослідження туристичних потоків в роботах українських науковців

Українські науковці приділяють увагу дослідженню специфіки статистики в туризмі в цілому та туристичним потокам зокрема.

Виділимо роботу О. Д. Короля «Концепція туристичних потоків і географія туризму» [23], в якій він виявив діалектичну природу туристичного потоку, коли локації відправлення та прибуття туристів поєднує механічне переміщення людей, що базується на контрасті між тимчасовим знаходженням у дестинації та сталим проживанням у звичайному оточенні. Автор запропонував та обґрунтував концептуальну модель, що описує процес формування та розподілу міжнародних туристичних потоків у географічному вимірі, актуальну також і для внутрішнього туризму. Модель ґрунтується на дослідженні сприйняття звичного оточення через механізм формування динамічних стереотипів, а також на основі визначених ключових туристичних мотивів. В роботі визначено та охарактеризовано такі базові мотиви як міграційний, мотив комфорту, контрасту та естетичний.

А.А. Романова в роботі «Дослідження туристичних потоків дестинацій: теорія та практика» [32] розглянула ключові та альтернативні джерела збору й аналізу відомостей про в'їзні туристичні потоки. Авторка дослідила в'їзні туристичні течії міста Львова, а також визначила індекс туристичної привабливості міста та індекс задоволеності містом серед гостей. Дослідниця запропонувала пропозиції та поради стосовно застосування унікальної методології міста Львова щодо збору та аналізу відомостей про в'їзні туристичні потоки на державному рівні.

Автори А. М. Алілуйко та М. С. Алілуйко у статті «Дослідження динаміки туристичних потоків України» [16] побудували математичну

модель, яка описує взаємозв'язок між кількістю туристів та динамікою доходів туристичних операторів і агентів. Автор и визначили, що найбільший вплив на швидкість зміни доходів чинить приплив в'їзних туристів. Скорочення потоку внутрішніх туристів негативно впливає на зростання прибутків. Згідно з розробленою моделлю конкуренції Лоткі-Вольтерра, спостерігається тенденція до зменшення часток в'їзних та внутрішніх туристів. Ці динамічні моделі дозволяють здійснювати аналіз процесів у туристичній сфері, виконувати прогностні оцінки, розробляти стратегії, приймати управлінські рішення та забезпечувати планування на різних рівнях.

О.І. Дриль у дослідженні «Прогнозування туристичних потоків» [20] розглянув еволюцію туристичної сфери України, проаналізовано туристичні потоки в'їзду та виїзду, представив структуру туристичних потоків України й Польщі.

Науковці Н.В. Погуда, Т.Ю. Примаєв, Л.О. Івченко у статті «Дослідження чутливості туристичних потоків до впливу світових та локальних чинників» [30] провели аналіз розвитку туризму в глобальному масштабі та в Україні у період з 2006 по 2019 рік. З'ясували, що існує кореляція між впливом зовнішніх факторів та іміджем країни на міжнародній сцені. Автори виявили, що туристичний сектор відчуває вплив подій як місцевого, так і міжнародного значення. В роботі було ідентифіковано ключові фактори, які позитивно впливали на розвиток туризму, а також ті, що вказували на наявність проблем у цій сфері. Автори з'ясували підстави позитивних змін у туристичній галузі впродовж останніх років, а також визначили ключові фактори, які активізували поступ туризму в Україні та в регіонах окремо. Також було виконано оцінювання туристичних потоків міста Києва.

І. Благун та І. Румянцева в дослідженні «Тренди туристичних потоків в умовах пандемії» [17] зазначили, що згідно з інформацією від UNWTO, у 2020 році відбулося скорочення кількості міжнародних туристів на 73%, що еквівалентно 1,1 мільярда осіб. Науковці відзначили падіння надходжень від

експорту міжнародного туризму того ж року на 63%, або на 1,1 трильйона доларів США.

Також у роботі був виявлений спад показників динаміки розвитку міжнародного туризму, спричинений глобальною економічною рецесією, загальною геополітичною та соціальною напругою у світі, а також пандемією COVID-19. Ці негативні світові тенденції чинили негативний вплив як на загальні туристичні потоки, так і на функціонування міжнародних туристичних агентств. Підтверджено, що зростання попиту у 2021 році відбулося завдяки підвищенню довіри мандрівників на тлі стрімкого прогресу вакцинації та пом'якшення правил в'їзду у багатьох країнах. Науковцями досліджено виклики та перспективи, з якими може зіткнутися туристична галузь у майбутні роки.

Л. П. Кондрацька в статті «Підхід до аналізу структури міжнародних туристичних потоків України» [22] представила авторський метод дослідження міжнародних туристичних потоків України, спираючись на сучасні економіко-математичні та статистичні інструменти, з метою виявлення географічного розподілу міжнародних туристичних потоків України та проведення кількісної оцінки його складових. Ключовим методом дослідження обрано кластерний аналіз методом k-means, застосовуючи програмний пакет STATISTICA. В результаті кластерного аналізу було сформовано чотири групи (кластери) країн призначення, що відрізняються за інтенсивністю та особливостями виїзних туристичних потоків з України. Впроваджений авторський підхід до визначення структури виїзного туристичного потоку з України дозволив розробити модель структури цього потоку та встановити основні напрямки виїзного туризму за їх видами.

І. В. Костащук в своєму дослідженні «Регулярність та інтенсивність туристичних потоків у міжнародному туризмі в період 2005-2018 років (на прикладі Чернівецької області)» [25] проаналізував сталість та насиченість туристичних мандрівок між Чернівецькою областю та державами світу. З

метою оцінки цих характеристик, автор запропонував застосувати коефіцієнти сталості й інтенсивності міжнародних туристичних потоків. І. В. Костащук обґрунтував структурування країн світу відповідно до показників сталості та насиченості міжнародних туристичних потоків. Науковець виявив ключові фактори, що мають найбільший вплив на формування міжнародних туристичних відносин між досліджуваним регіоном та окремими країнами світу.

Таким чином, можемо зазначити, що питання формування та функціонування туристичних потоків активно вивчається українськими науковцями. Їх дослідження можна об'єднати в три групи, які охоплюють всебічний аналіз туристичних потоків на міжнародному, національному та регіональному рівнях:

- 1) загальні знання про туристичні потоки та їх аналіз на світовому рівні (О. Д. Король, І. Благун, І. Румянцева);
- 2) дослідження, що присвячені туристичним потокам на рівні України (А. М. Алілуйко, М. С. Алілуйко, І. Благун, І. Румянцева, Л. П. Кондрацька);
- 3) аналіз туристичних потоків у регіонах України (І. В. Костащук, А. А. Романова, Н.В. Погуда, Т.Ю. Примак, Л.О. Івченко).

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

За результатами написання першого розділу сформовано такі висновки та узагальнення:

1. Розглянуто міжнародні туристичні потоки, під якими в даній кваліфікаційній роботі ми розуміємо не лише переміщення людей, а процес, що має значуще економічне значення для місця відправлення туристів, пунктів призначення та транспортної системи, задіяних у перевезенні туристів.

Виділено види туристичних потоків за критеріями: за спрямуванням, за мотивацією подорожі, за метою та за часом.

Виникнення туристичних потоків не є випадковим явищем, а підпорядковується певним закономірностям. На їх формування впливають як первинні, так і вторинні фактори.

З огляду на збільшення туристичних потоків упродовж останніх років, уряди та міжнародні організації запровадили систему вимірювання, що стосується як міжнародного, так і внутрішнього туризму.

Дослідження туристичних потоків сприяє стратегічному плануванню та розвитку туристичної сфери як країн світу, так і регіонів в цілому. Це дозволяє виокремити найважливіші напрямки для подальшого розвитку та раціонально використовувати туристичний потенціал окремих територій.

2. Охарактеризовано методи дослідження туристичних потоків: статистичного аналізу, соціологічні методи, метод графів, метод просторового аналізу, метод моделювання, картографічний метод, тощо. Встановлено, що дослідження руху туристичних потоків стає дедалі більш комплексною задачею. Це обумовлено необхідністю об'єднання інформації з різних джерел, застосування міждисциплінарних методик, а також врахування різноманітних зовнішніх впливів.

3. Розглянуто дослідженість питання туристичних потоків в роботах українських науковців. Встановлено, що питання формування та функціонування туристичних потоків активно вивчається українськими науковцями. Їх дослідження можна об'єднати в три групи, які охоплюють всебічний аналіз туристичних потоків на міжнародному, національному та регіональному рівнях: 1) загальні знання про туристичні потоки та їх аналіз на світовому рівні (О. Д. Король, І. Благун, І. Румянцева); 2) дослідження, що присвячені туристичним потокам на рівні України (А. М. Алілуйко, М. С. Алілуйко, І. Благун, І. Румянцева, Л. П. Кондрацька); 3) аналіз туристичних потоків у регіонах України (В. І. Костащук, А. А. Романова, Н. В. Погуда, Т. Ю. Примак, Л. О. Івченко).

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ДО АВСТРАЛІЇ

2.1 Туристичні зони країни

Австралія, або Австралійський Союз – суверенна федеративна держава, що повністю охоплює однойменний континент з рядом прилеглих островів. Австралію часто визначають як острів-континент, враховуючи її порівняно невеликі розміри та ізольоване розташування, або ж як найбільший острів на планеті [27]. Столицею Австралії є місто Канберра, чисельність населення становить 25,68 млн осіб станом на березень 2025 року.

Північ австралійського континенту омивається Арафурським і Тиморським морями. На сході розташовані Коралове та Тасманове моря, тоді як південні та західні береги омиваються водами Індійського океану.

Загальна площа держави становить 7 741 220 км² (шосте місце у світі), з яких суша займає 7 682 300 км², а внутрішні води – 58 920 км². Від Заходу до Сходу найбільша відстань сягає приблизно 4100 кілометрів, а з Півночі на Південь – близько 3200 кілометрів. Довжина берегової лінії Австралії становить 19700 кілометрів (рис. 2.1).

Рисунок 2.1 – Фізична карта Австралії

Джерело: [36]

Австралійський континент характеризується високою компактністю та невеликою членованістю берегової смуги. Лише дві великі затоки, зокрема, Карпентарія на півночі та Велика Австралійська на півдні, значно виступають вглиб австралійського узбережжя.

На материковій частині Австралії виділяють чотири туристичні зони (Південно-Східну, Північно-Східну, Західно-Центральну та Північну), а також окремий регіон виник на острові Тасманія (рис. 2.2).

Рисунок 2.2 – Адміністративно-територіальний поділ Австралії

Джерело: [15]

Південно-Східна туристична зона Австралії включає штати Новий Південний Уельс, Вікторія, південний схід Південної Австралії та Австралійську столичну територію, являє собою ключовий туристичний осередок країни. Він займає п'яту частину площі континенту та зосереджує 70% його мешканців. Це найбільш щільно заселений і надзвичайно урбанізований регіон, де зосереджені найбільші туристичні магніти: Сідней, Мельбурн, Аделаїда та столична Канберра.

Північно-Східна туристична зона Австралії охоплює територію штату Квінсленд, що знаходиться у тропічних широтах. В межах цієї туристичної зони між межею з Новим Південним Уельсом та Брісбеном розміщена курортна зона Золоте узбережжя Австралії (Gold Coast), яке відоме золотистими пляжами та сприятливою погодою протягом більшої частини року. Умовно Золоте узбережжя розчленовується на три основні курортні області – Мейн-Біч, Брод-Біч та Серферс-Парадайс [27].

Західно-Центральна туристична зона країни охоплює території півночі Південної Австралії та Західної Австралії. Ця зона є найбільшою за своїми розмірами і включає 2/5 території Австралії, але вона є найменш заселеною людьми через свою посушливість. Ця туристична зона включає величезні простори від тропічних північних регіонів до лісів помірної зони на півдні, від теплих вод Індійського океану з відомим на весь світ прибережним рифом Нінгалу до червоних пустель. Найбільшим за розміром населеним пунктом Західно-Центральної туристичної зони є місто Перт.

Північна туристична зона материка являє собою регіон з найменшим ступенем заселеності серед місцевостей, де панує вологий тропічний клімат та пустелі. На ділянці, що охоплює 17% від всієї площі материка, зосереджено лише 1% мешканців. Серед великих населених пунктів зони виділимо місто Дарвін, яке також виконує функції найпівнічнішого порту Австралії та столиці Північної Території [27].

Туристична зона острова Тасманія розташована у помірній кліматичній зоні і займає 1% від загальної площі Австралії. Столиця Тасманії, місто Гобарт, відоме кількома дивовижними природними парками, першим легальним казино, а також Порт Артуром, який сумно відомий як найсуворіша колонія Австралії. Тасманія приваблює туристів своєю незайманою природою та чудовою риболовлею на лосося.

Отже, найбільш розвиненою та привабливою для туристів є Південно-Східна туристична зона Австралії.

2.2 Характеристика природно-кліматичних та історико-культурних ресурсів країни

Континент являє собою майже плоску платформу, середня висота якої становить близько 300 метрів вище рівня океану. Від затоки Карпентарія до Великої Австралійської затоки простягається смуга низинних територій. Тут зафіксовані ділянки, зокрема озеро Ейр, які лежать нижче рівня моря. У минулому ця низина була дном океану, що роз'єднував західну і східну частини Австралійського континенту.

Уздовж усього східного краю материка, починаючи від північних просторів півострова Кейп-Йорк і до південної Тасманії, простягнулась гряда Східно-Австралійських гір, знана як Великий Вододільний хребет. Середня висота цих гір сягає 800-1000 метрів. Тут знаходиться і найвища точка континенту – гора Косцюшка, висота якої становить 2230 метрів. На півдні Великий Вододільний хребет переривається протокою Басса, яка відділяє від Австралії острів Тасманія [11].

Клімат країни формується її розташуванням у Південній півкулі, тому пори року тут протилежні до тих, що в Північній півкулі. Літній сезон триває з листопада по січень, а відносно прохолодний – з червня по серпень. Австралія розміщена в межах субекваторіального, тропічного, субтропічного та помірного кліматичних поясів. Через значну площу території кліматичні умови в межах кожного поясу мають свої відмінності.

Перш за все, це корелює з об'ємом опадів, що падають. Найбільше їх припадає на прибережні території материка – північну, східну й південно-східну, а також на острів Тасманія. Чим далі на захід, тим менше опадів. У центральних районах материка зустрічаються місцевості, де дощі не йдуть протягом багатьох років. Основна кількість опадів випадає в зимовий період, влітку спекотно та сухо. Нерідко річна норма опадів може вилитися за лічені години, спричиняючи повені навіть у посушливих регіонах.

Сніг в Австралії є рідкісним явищем. Переважно його там взагалі немає. Стійкий сніговий покрив можна спостерігати тільки в Австралійських Альпах та на деяких гірських масивах Тасманії, де сніг лежить по кілька місяців.

Рослинний світ Австралії є різноманітним та унікальним. Найбільш визначними рослинами тут є евкаліпти й акації. Евкаліптів налічується понад п'ятсот видів. Ліси займають невелику площу – лише 5,4% території, а ще 8,4% припадає на рідколісся. Внутрішні пустелі та напівпустелі материка вкриті заростями високих злаків або зовсім позбавлені рослинності [27].

Окреме розташування Австралії у геологічному плані сприяло формуванню неповторної місцевої фауни. З-поміж ссавців, котрих небагато (235 видів), помітно виділяються сумчасті. Їх нараховується близько 125 видів. Найбільш впізнавана тварина Австралії – кенгуру. Інший сумчастий, який, як і кенгуру, став символом континенту – ведмідь коала, нині дуже рідкісний. Його сучасний ареал обмежений смугою східного узбережжя, простягаючись від Таунсвілла до Мельбурна.

Більше 5% австралійських територій визнано заповідними. Серед них виділимо Акулячу затоку, Великий Бар'єрний риф, острів Тасманія, а також район вологих тропіків Квінсленду, що розкинувся вздовж узбережжя на понад 500 км. В Австралії загалом понад 500 національних парків та більше ніж 270 заповідних територій (рис. 2.3).

При огляді історико-культурного потенціалу країни можемо зазначити, що історія освоєння Австралії сучасною цивілізацією нараховує трохи більше двох сотень років. Відтак, прямий перехід від доісторичних наскельних малюнків гори Айерс-Рок та інших подібних місць до пам'яток колоніального періоду є досить безпосереднім.

Сідней є найдавнішим та найбільшим за чисельністю населення містом країни, в якому зберігся куточок старого колоніального центру на південному узбережжі затоки.

Рисунок 2.3 – Карта національних природних парків Австралії

Джерело: [8]

Особливо вражає споруда Сіднейської граматичної школи (рис. А.1), що була зведена у вікторіанську епоху в 1854 році. Місто також відоме Королівським ботанічним парком та художньою галереєю Нового Південного Уельсу.

На виступі скелі височіє всесвітньо відома, футуристична будівля Сіднейської опери (рис. А.2), що формою нагадує мушлю – втілення нової Австралії.

Також відомою пам'яткою є арочний Сіднейський міст, слава якого не менша, ніж у моста в Сан-Франциско (США). На південь від Сіднея розташована затока Ботані-Бей, де колись висадилися Джеймс Кук і засновник колонії Артур Філіп.

Місто Мельбурн відоме збереженими архітектурними витворами минулого Європи. Тут знаходяться величні споруди у «вікторіанському» стилі та затінені парки, славетна картинна галерея штату. Недалеко від ботанічного саду розташувався перевезений з Англії будинок, у якому народився Джеймс Кук.

Місто Хобарт, який є столицею Тасманії, зберіг невелику кількість пам'яток ранньої колоніальної архітектури, включаючи форт Енглі (1814 року будівництва), найстаріший театр Австралії та будівлю парламенту. У 80 км на південний захід розташована каторжна в'язниця Порт-Артур (у минулому тут перебували заслані Англійським урядом злочинці). Тут збереглися споруди 1830 року, які зараз виступають туристичною атракцією.

Попри усталену репутацію австралійців як простих сільських людей, федеральний уряд протягом останніх десятиліть спрямовував значні ресурси на покращення симфонічних оркестрів і телебачення країни; було засновано балетну трупу. Мистецтво аборигенів тепер вийшло за межі етнографічних відділів музеїв, з'явилися театральні танцювальні колективи, що приваблюють туристів.

Головний мистецький фестиваль Австралії проходить в Аделаїді кожні два роки. Аделаїдський фестиваль об'єднує всі види мистецтва й літератури та приваблює найвидатніших міжнародних і австралійських митців та інституції. В ньому беруть участь як професіонали, так і шанувальники мистецтва.

Також слід зазначити, що Австралія зазнала впливу різних культур, його можна побачити в облаштуванні міст, в тому, як популярні заклади громадського харчування, що пропонують страви різних народів, як футбол, колись асоційований з іммігрантами, став національною грою. Зростає кількість вірян, що сповідують православ'я, іслам, індуїзм, сикхізм та буддизм.

Туристична інфраструктура країни є високорозвинутою, про що свідчить і розвиток курортів. Австралія в першу чергу асоціюється з приморськими курортами, більшість з яких мають чудові можливості для віндсерфінгу та дайвінгу. Австралія володіє декількома визнаними гірськолижними. Найвідомішими бальнеологічними курортами країни є Дейлсфорд та Морі.

2.3 Аналіз динаміки та структури міжнародних туристичних потоків

Австралія постійно приваблює мандрівників з усього світу різноманітними ландшафтами, унікальною дикою природою та багатою культурною спадщиною. Від великих міст, таких як Сідней та Мельбурн, до природних чудес, таких як Великий Бар'єрний риф та Улуру, вона щороку приваблює мільйони відвідувачів.

У 2024 році австралійський сектор подорожей і туризму відзначився внеском у національну економіку на рівні 297 мільярдів доларів, створивши 1,6 мільйона робочих місць. Витрати іноземних гостей склали 32,1 мільярди доларів, а сума витрат внутрішніх туристів сягнула 123,7 мільярди доларів, що стало визначальним фактором відновлення туризму після пандемії COVID-19.

У 2024 році Австралію відвідало близько 126,79 мільйона туристів, включаючи міжнародних та внутрішніх туристів [1].

Динаміка чисельності міжнародних туристичних потоків до Австралії наведена на рис. 2.4.

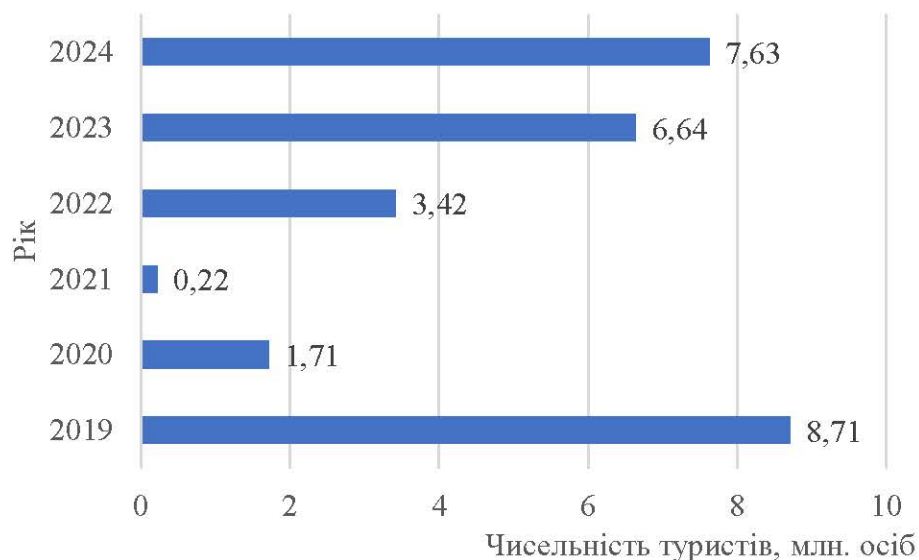

Рисунок 2.4 – Чисельність іноземних туристів у Австралії за період 2019-2024 років

Джерело: складено автором на основі [1]

Максимальна чисельність іноземних туристів, що прибували до Австралії за період 2019-2024 років, становила 8,71 млн. осіб у 2019 році до початку пандемії COVID-19.

У 2020 році пандемія призвела до зниження туристичних потоків до країни на 80,4% порівняно з 2019 роком, які становили 1,71 млн. осіб.

2021 рік ознаменувався рекордно низьким показником чисельності іноземних туристів, кількість яких становила 220 тис. осіб [7].

Слід звернути увагу на той факт, що з квітня 2020 року по березень 2021 року Австралія дозволила в'їзд лише 60 200 іноземним відвідувачам через вплив пандемії COVID-19 на світові подорожі. Це на 99,3% менше, ніж у 2019 році, коли іноземних туристів було більше 8 мільйонів осіб.

До 2022 року туристичний сектор Австралії продемонстрував ознаки відновлення, склав 3,42 мільйона іноземних туристів, а у 2023 році кількість прибуттів ще більше зросла і становила 6,64 мільйона міжнародних туристів, хоча все ще нижче рівня до пандемії.

У 2024 році кількість прибуттів зросла до 7,63 мільйона міжнародних туристів, що свідчить про потужний імпульс відновлення туристичної галузі.

Витрати іноземних туристів в країні також змінювались за період 2019-2024 років, які корелюють відповідно до туристичних потоків до країни (рис. 2.5) [2].

У 2019 році загальні витрати іноземних туристів становили 45,38 мільярда австралійських доларів, перш ніж пандемія вплинула на світові подорожі.

Відображаючи зменшення кількості туристичних потоків до країни, витрати відвідувачів у 2020 році знизилися до 11,07 мільярда австралійських доларів.

2021 рік відобразив мінімальний показник витрат іноземних туристів, який становив 2,43 мільярда австралійських доларів [7].

Рисунок 2.5 – Витрати іноземних туристів у Австралії за період 2019-2024 років, млрд. дол. австралійських

Джерело: складено автором на основі [2]

У 2022 році зі збільшенням туристичних прибуттів до країни, збільшилися і витрати на туризм, які становили 19,76 мільярда австралійських доларів, що становить близько 43,5% від рівня 2019 року.

2023 рік продемонстрував збільшення витрат на туризм, що дорівнювало 43,27 мільярда австралійських доларів і становило 95,4% від показника 2019 року.

У 2024 році витрати в Австралії зросли 48,87 мільярда австралійських доларів від іноземних відвідувачів, встановивши новий рекорд, що 7,7% більше, ніж допандемічний пік 2019 року.

Прямий валовий внутрішній продукт (ВВП) туризму становив 78,1 мільярда доларів у поточних цінах за 2023-24 фінансовий рік, що на 9,1% більше, ніж у 2022-23 році.

Цей сектор є життєво важливим для економіки та безпосередньо працевлаштував 619 500 осіб у 2023-24 роках, що дорівнює кожному 23-му робочому місцю в Австралії.

Середні витрати на душу населення в Австралії значно варіюються між іноземними та внутрішніми туристами, із загальним середнім показником 1255 австралійських доларів на відвідувача [13].

Іноземні відвідувачі витрачають в середньому 6405 доларів на особу під час свого візиту, тоді як внутрішні відвідувачі витрачають в середньому 926 доларів на особу [4].

Розглянемо ТОП-10 країн світу, які формують міжнародні туристичні потоки до Австралії (рис. 2.6). На ці країни припадає 68,8% туристичних потоків до країни від усіх міжнародних туристів.

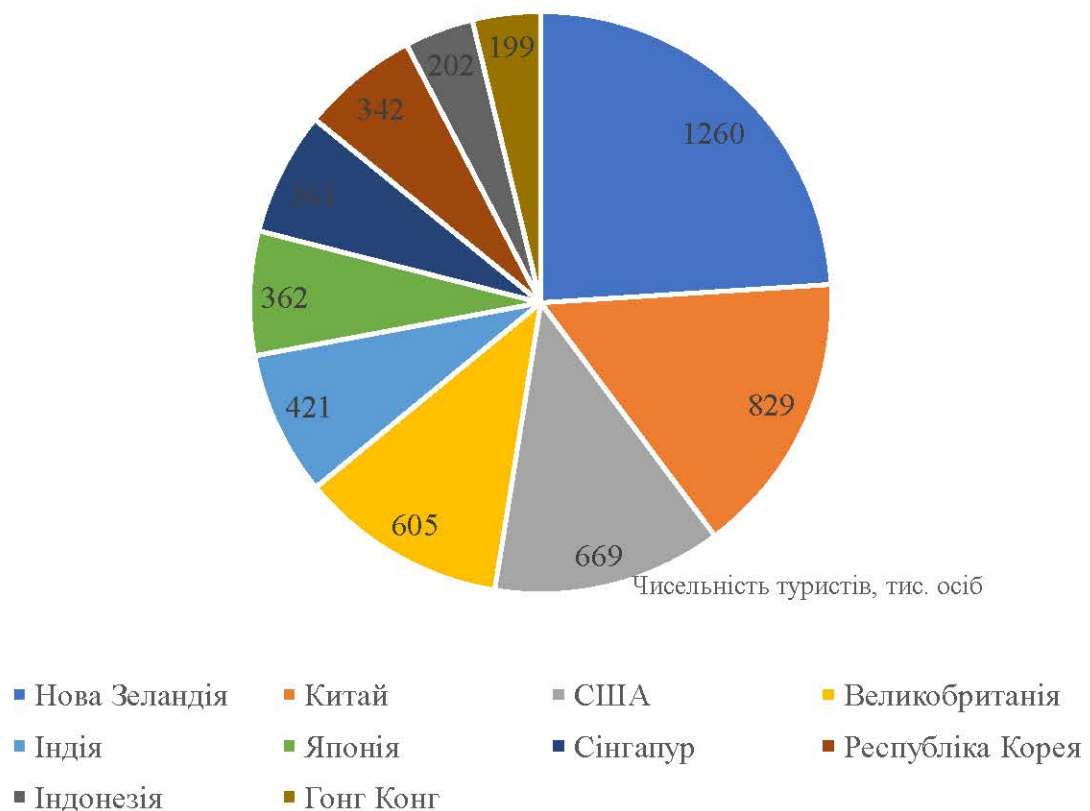

Рисунок 2.6 – ТОП-10 країн світу, які формують туристичні потоки до Австралії станом на 2024 рік, та чисельність туристів з них, тис. осіб

Джерело: складено автором на основі [12, 13]

Країною-лідером з постачання туристичних потоків до Австралії виступає Нова Зеландія, яка посіла перше місце серед інших країн, із загальною кількістю 1,26 мільйона туристів у 2024 році.

Другу позицію займає Китай із показником туристів у 829 000 осіб. На третьому місці Сполучені Штати (669 000 осіб), на четвертому – Великобританія (605 000 осіб), п'ятому – Індія (421 000 осіб). Також до десятки країн світу, які постачають найбільшу кількість туристів до Австралії увійшли Японія (362 00 осіб), Сінгапур (361 000 осіб), Республіка Корея (342 000 осіб), Індонезія (202 000 осіб), Гонг Конг (199 000 осіб).

Зазначимо, що в середньому тривалість перебування іноземних туристів в країні становить 37 ночей за поїздки у 2024 році, із середньою тривалістю 12 днів у 2023-24 фінансовому році [11].

У 2025 році Австралія залишається одним із найпопулярніших туристичних напрямків у світі, демонструючи постійне зростання як міжнародних прибуттів, так і світового визнання.

У 2024 році Австралія посіла 5-е місце у світі за Індексом розвитку подорожей та туризму Всесвітнього економічного форуму, прийнявши приблизно 126,79 мільйона відвідувачів [11].

Країна також добре показала результати з точки зору доходів, загальна сума витрат відвідувачів склала 159,17 мільярда австралійських доларів, що на 26% перевищило рівень до пандемії.

Крім того, туристичний сектор Австралії вніс 78,1 мільярда австралійських доларів до прямого ВВП у 2023-24 роках, що становить 2,9% від загальної економіки Австралії (рис. 2.7).

Це свідчить про зростання порівняно з попереднім роком та продовження відновлення ВВП від туризму, яке було нижчим в останні роки, значною мірою через пандемію коронавірусу.

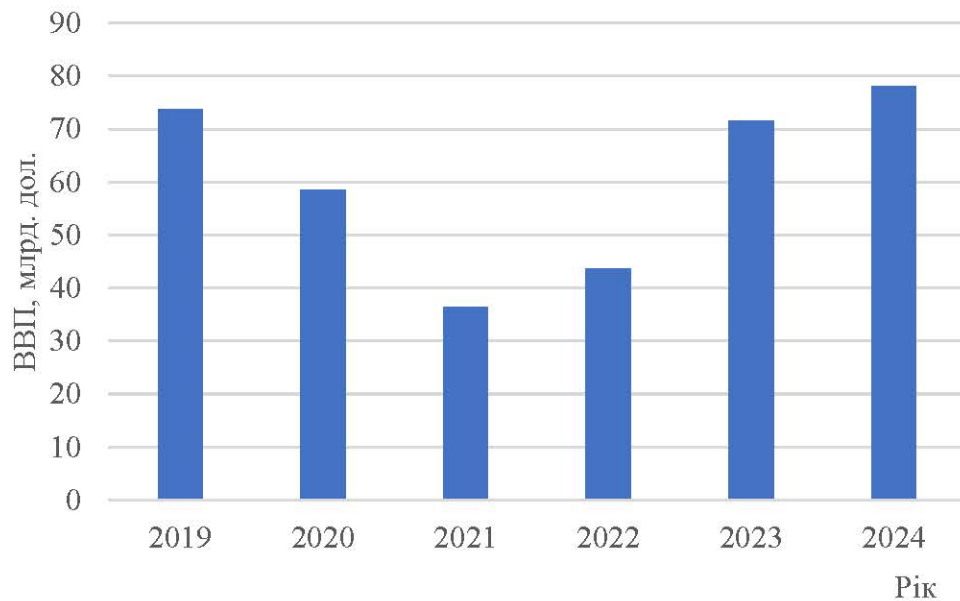

Рисунок 2.7 – Валовий внутрішній продукт від прямого туризму в Австралії за період 2019-2024 років, млрд. австралійських дол.

Джерело: складено автором на основі [4, 13]

Розглянемо валову додану вартість (ВДВ) туризму в Австралії у 2024 фінансовому році за галузями, які пов'язаними з туристичними потоками (рис. 2.8).

Лідером за показником ВДВ є сектор розміщення туристів в Австралії із 10,1 млрд. австралійських доларів за рік, станом на червень 2024 року. Другу позицію займає сектор харчування, який включає витрати на кафе, ресторани, їжу на виніс, де ВДВ становить 8,3 млрд. австралійських доларів. Сектор повітряного, водного та інших видів транспорту із показником ВДВ 8,2 млрд. австралійських доларів займає третю позицію. Саме ці три сектори були рушійною силою більшої частини зростання ВДВ туризму.

Найнижчі показники ВДВ припали на казино та інші ігрові послуги (майже 0,4 млрд. австралійських доларів), послуги залізницею (майже 0,6 млрд. австралійських доларів) та послуги таксі (близько 0,8 млрд. австралійських доларів).

Рисунок 2.8 – Валова додана вартість туризму в Австралії у 2024 фінансовому році за галузями, пов'язаними з туризмом, млн. австралійських дол.

Джерело: складено автором на основі [6]

Перейдемо до розгляду відвідуваності іноземними туристами найбільш популярних об'єктів Австралії.

На північно-східному узбережжі країни розташований Великий Бар'єрний риф, де мешкає безліч морських тварин. Тут знаходиться найбільша у світі колекція коралових рифів, що налічує 1500 видів риб і 4000 видів моллюсків.

У 2024 році місцеві туристи становили приблизно 75% (1,76 мільйона), тоді як іноземні туристи становили приблизно 25% (0,58 мільйона) від загальної кількості відвідувачів Великого Бар'єрного рифу, тобто кожний четвертий відвідувач цієї атракції – іноземний турист.

Усі відвідувачі Великого Бар'єрного рифу витратили в середньому 2735 австралійських доларів за поїздку у 2024 році.

Іноземні туристи витрачали в середньому приблизно 3312 австралійських доларів за поїздку, з щоденними витратами приблизно 304 австралійських доларів на день за умови тривалішого перебування близько 10,9 ночі.

Розподіл відвідуваності Великого Бар'єрного рифу іноземними туристами виглядав наступним чином (рис. 2.9):

- на Китай припадає найбільша частка іноземних відвідувачів, що становить 28% від загальної кількості іноземних відвідувачів у 2024 році;
- друге місце за відвідуваністю припадає на США (16%);
- на третій позиції туристи із Великобританії (13%);
- четверту позицію займають туристичні потоки із Японії (11%);
- на п'ятому місці туристи із Нової Зеландії (9%).

При аналізі мотивів відвідування туристами Великого Бар'єрного рифу, було відзначено, що з метою відпочинку туди приїжджають 71% відвідувачів, які займаються відпочинком, насолоджуються морським життям, спостерігають за коралами та відвідують острови у 2024 році.

16% відвідувачів приїжджають з метою відвідування друзів та родичів, що є другою за величиною метою подорожі у 2024 році.

10% відвідувачів приїжджають з діловою метою, відвідуючи конференції, зустрічі та професійні заходи у 2024 році.

3% відвідувачів їдуть з метою подорожі, яка пов'язана з отриманням освіти.

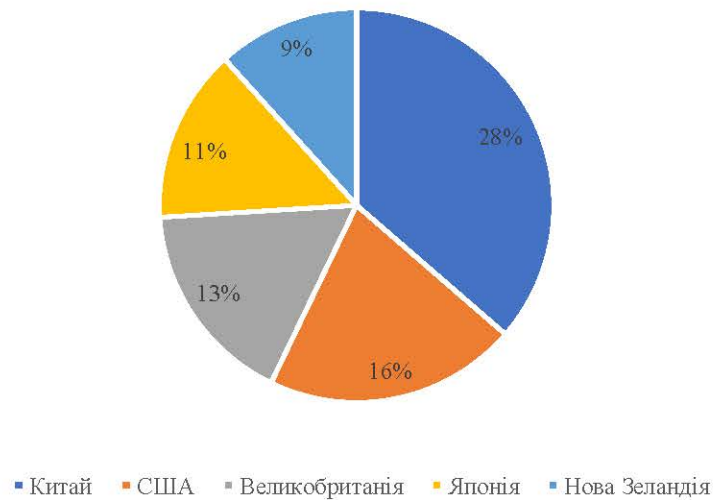

Рисунок 2.9 – Міжнародні туристичні потоки до Великого Бар'єрного рифу станом на 2024 рік, %

Джерело: складено автором на основі [5]

Найкращим часом для відвідування Великого Бар'єрного рифу є сухий сезон, який триває з травня по жовтень місяць, коли погодні умови найсприятливіші для дайвінгу та сноркелінгу. Однак, щоб насолодитися оптимальною видимістю води та погодними умовами, ідеально підходить період з червня по серпень.

Іншим найбільш відвідуваним місцем іноземними туристами є столиця Нового Південного Уельсу, місто Сідней. Завдяки таким відомим пам'яткам, як Сіднейський оперний театр і міст Харбор-Брідж, місто щороку приваблює мільйони відвідувачів.

У 2024 році Сідней відвідало 3,53 мільйона іноземних туристів, що становить 23,7% від усієї кількості туристів.. Кількість іноземних туристів зменшилася на 14% порівняно з 4,11 мільйона у 2019 році.

Іноземні туристи витратили 10,90 мільярда доларів у 2024 році, що становить 47% від витрат усіх туристів в Сідней. Ці витрати становлять

приблизно 5% збільшення міжнародних витрат порівняно з 10,35 мільярда доларів у 2019 році.

Щодо кількості витрат іноземних туристів у Сідней, відзначимо, що середня 4-денна поїздка до Сіднея зазвичай коштує близько 1450 доларів США з особи (без урахування міжнародних авіаквитків).

Проживання в середньому коштує 130 доларів США за ніч у 3-зіркових готелях, 200 доларів США у 4-зіркових та понад 290 доларів США у 5-зіркових готелях у центральних районах, тоді як харчування та транспорт вимагають близько 60-100 доларів США на день, при цьому щоденний громадський транспорт обмежений 16 доларами США (і 8 доларами США у неділю).

Атракціони можуть варіюватися від безкоштовних вражень (прогулянки мостом Харбор-Брідж, пляжі, Королівський ботанічний сад) до преміальних заходів, таких як BridgeClimb (від 300 доларів США з особи), екскурсії Оперним театром (43 долари США) та зоопарк Таронга (49 доларів США), причому більшість відвідувачів витрачають 100-200 доларів США на атракціони протягом 3-4 днів [10].

Країнами-постачальниками туристичних потоків до Сіднею є наступні (рис.2.10):

- перше місце належить Китаю, який постачає 13% туристів;
- другу позицію займає США із 12% туристів;
- на третій позиції Нова Зеландія із 10% туристів;
- четверте місце між собою ділять Великобританія та Республіка Корея, які постачають по 8% туристичних потоків до Сіднею.

При аналізі статистичних даних встановлено, що іноземні відвідувачі залишаються в середньому 23,9 ночі на одного туриста в Сідней.

Сідней є містом, яке можна відвідувати протягом цілого року, але з вересня по листопад (весна) та з березня по травень (осінь) пропонують найкращий баланс приємної погоди, меншої кількості людей та захопливих подій. Весна (вересень-листопад) характеризується теплою погодою (20-

25°C), квітучими деревами жакаранди в жовтні та такими подіями, як Нічний локшина-ринок, тоді як літо (грудень-лютий) приносить пік туристичного сезону зі спекотною сонячною погодою (25-30°C), що ідеально підходить для пляжів та великих подій, таких як новорічний феєрверк.

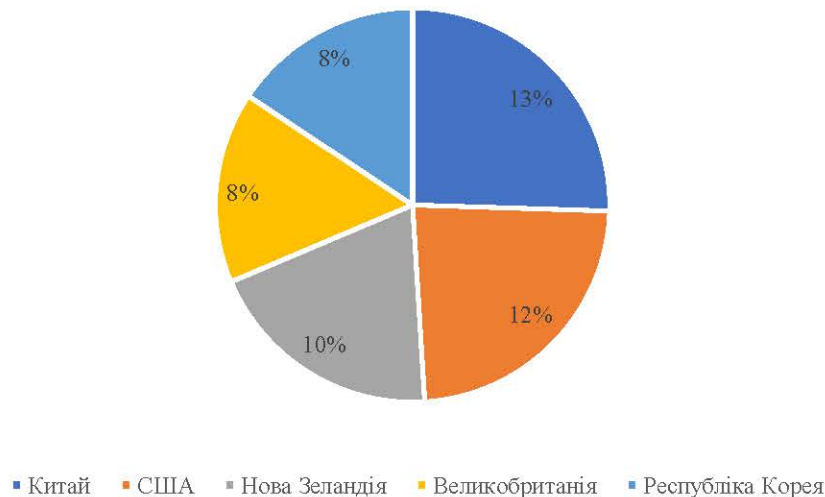

Рисунок 2.10 – Міжнародні туристичні потоки до Сіднею станом на 2024 рік, %

Джерело: складено автором на основі [10]

Такий період року як осінь, що охоплює місяці з березня по травень, пропонує туристам м'яку погоду та ясні дні, ідеальні для прогулянок узбережжям та обідів на свіжому повітрі, часто збігаючись з фестивалем Vivid Sydney наприкінці травня, тоді як зима (червень-серпень) забезпечує прохолодніші температури (16-18°C), що ідеально підходить для музеїв, ресторанів та сезону спостереження за китами [10].

Також зазначимо, що у Сіднеї проводяться великі міжнародні заходи, які приваблюють відвідувачів з усього світу, зокрема новорічний феєрверк (який збирає понад 1 мільйон глядачів), парад Марді Гра, фестиваль світла Vivid Sydney та яхтові перегони Sydney Hobart.

Таким чином, можемо підсумувати, що міжнародні туристичні потоки до Австралії досягли допандемічного рівня у 2024 році, що позитивно впливає на національну економіку країни, особливо в таких секторах господарства як заклади розміщення, транспорт, торгівля та послуги. Основними країнами-постачальниками іноземних туристів до Австралії є Китай, США, Нова Зеландія, Великобританія, Японія та Республіка Корея.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

За результатами написання другого розділу сформовано такі висновки та узагальнення:

1. Надана характеристика туристичних зон Австралії. Південно-Східна туристична зона Австралії включає штати Новий Південний Уельс, Вікторія, південний схід Південної Австралії та Австралійську столичну територію, являє собою ключовий туристичний осередок країни. Це найбільш щільно заселений і надзвичайно урбанізований регіон, де зосереджені найбільші туристичні магніти: Сідней, Мельбурн, Аделаїда та столична Канберра. Північно-Східна туристична зона Австралії охоплює територію штату Квінсленд, що знаходиться у тропічних широтах. В межах цієї туристичної зони між межею з Новим Південним Уельсом та Брісбеном розміщена курортна зона Золоте узбережжя Австралії (Gold Coast), яке відоме золотистими пляжами та сприятливою погодою протягом більшої частини року. Західно-Центральна туристична зона країни охоплює території півночі Південної Австралії та Західної Австралії. Ця зона є найбільшою за своїми розмірами і включає 2/5 території Австралії, але вона є найменш заселеною людьми через свою посушливість. Північна туристична зона материка являє собою регіон з найменшим ступенем заселеності серед місцевостей, де панує вологий тропічний клімат та пустелі. На ділянці, що охоплює 17% від всієї площі материка, зосереджено лише 1% мешканців. Туристична зона острова

Тасманія розташована у помірній кліматичній зоні і займає 1% від загальної площі Австралії.

2. Розглянуто природно-кліматичні та історико-культурні ресурси країни. Клімат Австралії формується її розташуванням у Південній півкулі, тому пори року тут протилежні до тих, що в Північній півкулі. Літній сезон триває з листопада по січень, а відносно прохолодний – з червня по серпень. Австралія розміщена в межах субекваторіального, тропічного, субтропічного та помірних кліматичних поясів. Рослинний світ Австралії є різноманітним та унікальним. Найбільш визначними рослинами тут є евкаліпти й акації. Евкаліптів налічується понад п'ятсот видів. Ліси займають невелику площу – лише 5,4% території, а ще 8,4% припадає на рідколісся. Більше 5% австралійських територій визнано заповідними. Серед них виділимо Акулячу затоку, Великий Бар'єрний риф, острів Тасманія, а також район вологих тропіків Квінсленду, що розкинувся вздовж узбережжя на понад 500 км. При огляді історико-культурного потенціалу країни можемо зазначити, що історія освоєння Австралії сучасною цивілізацією нараховує трохи більше двох сотень років. Встановлено, що Австралія зазнала впливу різних культур, його можна побачити в облаштуванні міст, в тому, як популярні заклади громадського харчування, що пропонують страви різних народів, як футбол, колись асоційований з іммігрантами, став національною грою. Зростає кількість вірян, що сповідують православ'я, іслам, індуїзм, сикхізм та буддизм.

3. Проведено аналіз динаміки та структури міжнародних туристичних потоків до Австралії. Встановлено, що максимальна чисельність іноземних туристів, що прибували до Австралії за період 2019-2024 років, становила 8,71 млн. осіб у 2019 році до початку пандемії COVID-19. У 2024 році кількість прибуттів зросла до 7,63 мільйона міжнародних туристів, що свідчить про потужний імпульс відновлення туристичної галузі. У 2024 році витрати в Австралії зросли 48,87 мільярда австралійських доларів від іноземних

відвідувачів, встановивши новий рекорд, що 7,7% більше, ніж допандемічний пік 2019 року. Розглянуто ТОП-10 країн світу, які формують міжнародні туристичні потоки до Австралії. На ці країни припадає 68,8% туристичних потоків до країни від усіх міжнародних туристів. Країною-лідером з постачання туристичних потоків до Австралії виступає Нова Зеландія, яка посіла перше місце серед інших країн, із загальною кількістю 1,26 мільйона туристів у 2024 році. Другу позицію займає Китай із показником туристів у 829 000 осіб. На третьому місці Сполучені Штати (669 000 осіб), на четвертому – Великобританія (605 000 осіб), п'ятому – Індія (421 000 осіб). Також до десятки країн світу, які постачають найбільшу кількість туристів до Австралії увійшли Японія (362 00 осіб), Сінгапур (361 000 осіб), Республіка Корея (342 000 осіб), Індонезія (202 000 осіб), Гонг Конг (199 000 осіб). Розглянуто валову додану вартість (ВДВ) туризму в Австралії у 2024 фінансовому році за галузями, які пов'язані з туристичними потоками. Лідером за показником ВДВ є сектор розміщення туристів в Австралії із 10,1 млрд. австралійських доларів за рік, станом на червень 2024 року. Другу позицію займає сектор харчування, який включає витрати на кафе, ресторани, їжу на виніс, де ВДВ становить 8,3 млрд. австралійських доларів. Сектор повітряного, водного та інших видів транспорту із показником ВДВ 8,2 млрд. австралійських доларів займає третю позицію. Саме ці три сектори були рушійною силою більшої частини зростання ВДВ туризму. Проаналізовано відвідуваність іноземними туристами найбільш популярних об'єктів Австралії. Розподіл відвідуваності Великого Бар'єрного рифу іноземними туристами виглядав наступним чином: на Китай припадає найбільша частка іноземних відвідувачів, що становить 28% від загальної кількості іноземних відвідувачів у 2024 році; друге місце за відвідуваністю припадає на США (16%); на третій позиції туристи із Великобританії (13%); четверту позицію займають туристичні потоки із Японії (11%); на п'ятому місці туристи із Нової Зеландії (9%). Країнами-постачальниками туристичних потоків до Сіднею є наступні: перше місце

належить Китаю, який постачає 13% туристів; другу позицію займає США із 12% туристів; на третій позиції Нова Зеландія із 10% туристів; четверте місце між собою ділять Великобританія та Республіка Корея, які постачають по 8% туристичних потоків до Сіднею.

РОЗДІЛ 3

ЗАСТОСУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ДО АВСТРАЛІЇ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1 Австралія на туристичному ринку України

На нинішньому етапі суспільного розвитку, на тлі війни між росією та Україною, всі українські туристичні агенції пропонують авіарейси з європейських летовищ. Найбільшим попитом користуються аеропорти Молдови, Польщі, Румунії, Німеччини та Чехії.

Для подорожі до Австралії громадянам України потрібна віза, яку можна оформити онлайн, і її треба отримати до поїздки.

Туристична віза (підклас 600) дає право перебувати в країні з туристичною метою, для відвідування рідних або друзів, а також для короткотермінового навчання (до 3 місяців). Вартість туристичної візи в Австралію становить близько 300 євро.

Для отримання туристичної візи на офіційному веб-сайті Департаменту внутрішніх справ Австралії необхідно подати наступні документи: дійсний закордонний паспорт, заповнену онлайн-анкету на візу (Subclass 600), фотографію встановленого зразка, підтвердження фінансової спроможності (виписки з банку, довідка з роботи тощо), підтвердження бронювання житла та квитків, довідку про відсутність судимостей (за необхідності), медичне страхування (рекомендовано) [31].

Віза видається в електронному вигляді, її потрібно роздрукувати та мати при собі під час перетину кордону. Під час оформлення візи необхідно чітко вказати мету поїздки (туризм, відвідування родичів тощо).

Також громадяни України повинні мати дійсний закордонний паспорт та відповідати вимогам митного та прикордонного контролю.

При в'їзді до країни та виїзді з неї, обов'язково слід декларувати готівку на суму понад 10 000 австралійських доларів (AUD) або еквівалент в іншій валюті.

До переліку забороненого для ввозу в країну потрапляють їжа, плоди (зокрема яблука), городини, дурманні засоби, певні медичні препарати, зброя вогнепальна та боєприпаси до неї, представники тваринного світу, різноманітні вироби з захищених тварин. Крім того, суворо заборонено вивезення представників місцевої фауни, флори, коралів, історичних артефактів. В'їзд здійснюється через найбільші міста, де знаходяться міжнародні летовища.

Станом на травень 2024 року нами у вільному доступі у мережі Інтернет знайдено пропозиції наступних туристичних операторів.

Туристичний оператор Bodotravel [3] пропонує українським туристам подорож до Австралії на 10-23 листопада 2025 року. Вартість туру становить 5590 євро з людини без квитків на міжнародний переліт.

Маршрут туру наведений на рис. 3.1.

Рисунок 3.1 – Маршрут туру до Австралії від туроператора Bodotravel
Джерело: [3]

Програма туру до Австралії включає 3 внутрішні авіаперельоти (Сідней – Гобарт, Гобарт – Мельбурн, Мельбурн – Кернс), проживання на одну особу

(двомісне розміщення, по 2 особи в номері) у готелях 4-5 зірок, включно зі сніданками, трансфери груповим автобусом під рекомендований рейс у день прибуття та вильоту, пересування груповим автобусом за маршрутом, супровід гідом протягом усієї подорожі, екскурсія Великою океанською дорогою з оглядом скель «Дванадцять апостолів», денна подорож до Великого Бар'єрного Рифу, прогулянка долиною Джеймсон у Національному парку «Блакитні гори», відвідування Національного парку «Тасман» з прогулянкою, екскурсія до золотодобувного містечка Соверен-Гілл, прогулянка Національним парком «Маунт-Філд», відвідування парку з австралійськими тваринами, знайомство з коалами та пінгвінами на острові Філіп, оглядові екскурсії (сіті-тур) у містах Сідней, Мельбурн та Гобарт, відвідування музею-в'язниці Порт-Артур, поїздка канатним шляхом над тропічним лісом, відвідування центру культури корінного населення (аборигенів), вхідні квитки за програмою подорожі.

Туристична агенція Везувій Тревел [34] пропонує тур до Австралії за маршрутом Сідней – Кернс – Великий Бар'єрний риф.

Ціна екскурсійного туру починається від 2700 дол. США з людини (залежить від авіаквитків та періоду подорожі).

У вартість входить: переліт, поселення у готелях категорії 3-4 зірки, екскурсії за програмою. Більше жодної конкретної інформації про тур на сайті агенції не зазначено.

Міжнародна туристична компанія YANA Luxury Travel [14] пропонує різні тури до Австралії: «Тропічний рай. Відпочинок на островах Бар'єрного рифу» (11 днів, 10 ночей), «Австралія та Нова Зеландія» (13 днів), «пригоди крокодила Данді» (12 днів, 11 ночей), «Смак Меланезії» (11 днів, 10 ночей). До кожного туру є його програма, але інформації щодо вартості туру та відповідних готелів розміщення, додаткових послугах не наведено.

Туристична фірма «Феєрія мандрів» [35] пропонує груповий тур «Австралія – Нова Зеландія» на 19 днів за маршрутом Київ – Сідней – Кернс –

Великий Бар'єрний риф – Мельбурн – Окленд – Роторуа – Київ. Ціни за тур вказані станом на 2019 рік, що говорить про їх неактуальність в сучасних умовах.

Отже, тільки один туристичний оператор України Bodotravel пропонує українським туристам подорож до Австралії на конкретні дати у 2025 році із зазначеною вартістю подорожі. Більшість туристичних компаній на українському ринку послуг можуть підібрати тур до Австралії за запитом клієнта.

Таким чином, можемо відзначити, що Австралія не є популярним напрямком для відпочинку українців через її територіальну віддаленість та високу вартість відпочинку, не досить розвинену туристичну співпрацю України та Австралії.

3.2 Розробка туру «Унікальний Сідней» для туристів з Дніпра

З метою популяризації туристичного потенціалу Австралії для туристів з Дніпра нами розроблено тур під назвою «Унікальний Сідней».

Тур має такий напрямок: Дніпро (залізничний вокзал) – Львів (залізничний вокзал) – Варшава (аеропорт Шопена) – Сідней (аеропорт Палм Біч) – Варшава – Львів – Дніпро.

Програма туру наведена у таблиці 3.1. Тур розрахований на 10 днів/9 ночей у Австралії + 7 днів дорога туди й назад.

Варіанти авіасполучення до м. Сідней наведено на рис. 3.2, варіанти авіасполучення між м. Сідней та Голд-Коуст наведено на рис. 3.3, варіанти авіасполучення з аеропорту Брісбена (Австралія) до аеропорту Шопена (Варшава) наведено на рис. 3.4.

Зазначимо, що авіапереліт з Варшави до Сіднею має дві пересадки. Найдешевший квиток коштує в середньому 35 905 грн. в один бік, тривалість перельоту становить 21 година 35 хвилин.

Зворотній авіапереліт буде відбуватись з аеропорту Брісбена тривалістю 32 год. 55 хвилин і має 3 пересадки.

Таблиця 3.1 – Програма туру «Унікальний Сідней»

День	Етапи	Програма
1	2	3
1	Поїзд 041 П Дніпро-Трускавець.	Відправлення з Дніпра о 14.20. Прибуття до Львова о 8.14. Час у дорозі – 17 год. 54 хвилини.
2	Трансфер Львів – Варшава (автобусом) – Сідней (літаком).	Відправлення о 10.00. Прибуття о 20.00. Час у дорозі – 10 годин. Обід та вечеря у Варшаві. 21.00 – поселення до готелю.
3	Авіапереліт Варшава- Сідней	9.00 – виселення з готелю, трансфер до аеропорту. 11.20 – посадка на рейс до Сіднею. Час у дорозі – 21 год. 35 хвилин.
4	Прибуття до Сіднею.	16.55 – прибуття до Сіднею. Трансфер до готелю. Заселення. Сніданок в готелі. Вільний час.
5	Оглядова екскурсія містом Сідней	Сніданок у готелі. 11:00 – оглядова екскурсія містом Сідней. 14:00 – 15.00 – обід. 15.00 – 18.00 – продовження екскурсії по місту. 18.00-19.00 – вечеря.
6	Парк австралійських тварин. Круїз з обідом. Акваріум	Сніданок у готелі. 11.00-13.00 – відвідування парку австралійських тварин. 13.00-16.00 – круїз затокою Port Jackson на теплоході Magistic з обідом. 16.00-18.00 – відвідування Акваріуму у Сіднеї. 18.00-19.00 – вечеря.
7	Вільний час або відвідування додаткових екскурсій	Сніданок у готелі. Вільний час або відвідування додаткових екскурсій: - Блакитні гори та сталактитові печери Jenolan Caves; - Вечірній політ на гелікоптері над Сіднеєм; - Підйом на Сіднейський міст.
8	Виселення з готелю. Переліт на Голд-Коуст	Сніданок у готелі. Виселення з готелю у Сіднеї. 11.00 – трансфер до аеропорту. 14.25-15.55 – Переліт на Золотий Берег (час перельоту 1 год. 30 хв). Персональний трансфер до готелю. Вільний час. 18.00 – Вечеря в ресторані.
9	Екскурсія до парку «Світ Моря»	Сніданок у готелі. 11.00 – 14.00 – екскурсія до парку «Світ Моря». Вільний час. 18.00 – Вечеря в ресторані.

Продовження таблиці 3.1

1	2	3
10	Вільний час або відвідування сафари на джипі по острову Stradbroke з рибалкою.	Сніданок у готелі. Вільний час або відвідування сафари на джипі по острову Stradbroke з рибалкою. 18.00 – Вечеря в ресторані.
11	Вільний час або відвідування додаткових екскурсій.	Сніданок у готелі. Вільний час або - відвідування риболовлі з обідом; - огляд Великого Бар'єрного рифу з літака. 18.00 – Вечеря в ресторані.
12	Вільний час або відвідування парків розваг.	Сніданок у готелі. Вільний час або поїдки до - до парку «Currumbin Sanctuary»; - парків розваг «Світ Мрій», «Світ кіно». 18.00 – Вечеря в ресторані.
13-14	Виселення з готелю. Виліт до Варшави	Сніданок у готелі. Виселення з готелю. Трансфер до аеропорту Брізбена. Виліт до Польщі. Час у дорозі – 32 год. 55 хвилин.
15	Прибуття до Варшави, трансфер до Львова	9.40 – прибуття до аеропорту Шопена (Варшава). 11.00 – трансфер до Львова. 23.00 – прибуття до Львова, заселення до готелю.
16	Посадка на потяг до Дніпра	12.00 – Сніданок, виселення з готелю. 14.48 – посадка на потяг 080П Львів-Дніпро
17	Прибуття до Дніпра	0.22 – прибуття до Дніпра

Джерело: складено автором на основі [28, 29]

	Etihad Airways Економ-клас	11:20	21год 35хв	16:55	19 вер. 2025	 	Детальніше про рейс		
Стандартний квиток		35 903 ₼	за пасажир	Бронювати	Гнучкий квиток		40 211 ₼	за пасажир	Бронювати
Найдешевший									
	Air India Економ-клас	17:00	41год 00хв	18:00	20 вер. 2025	 	Детальніше про рейс		
Стандартний квиток		31 247 ₼	за пасажир	Бронювати	Гнучкий квиток		34 997 ₼	за пасажир	Бронювати
Найдешевший									
	Qatar Airways Економ-клас	09:30	23год 40хв	17:10	19 вер. 2025	 	Детальніше про рейс		
Стандартний квиток		39 166 ₼	за пасажир	Бронювати	Гнучкий квиток		43 866 ₼	за пасажир	Бронювати

Рисунок 3.2 – Варіанти авіасполучень Варшава – Сідней

Джерело: [29]

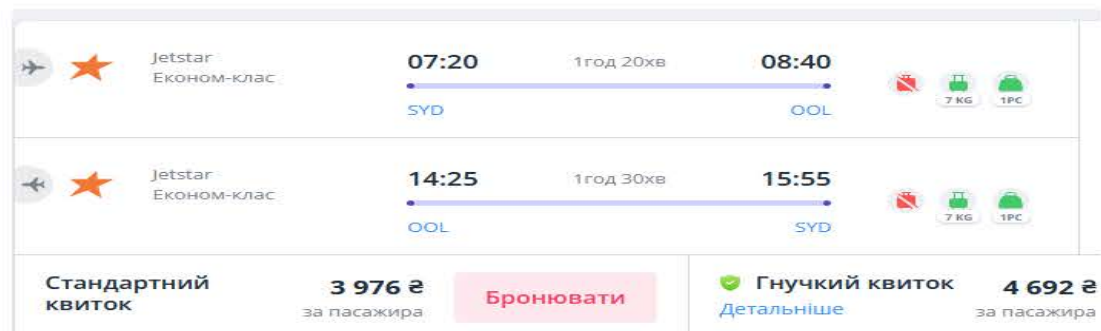

Рисунок 3.3 – Варіанти авіасполучень Сідней – Голд-Коуст

Джерело: [29]

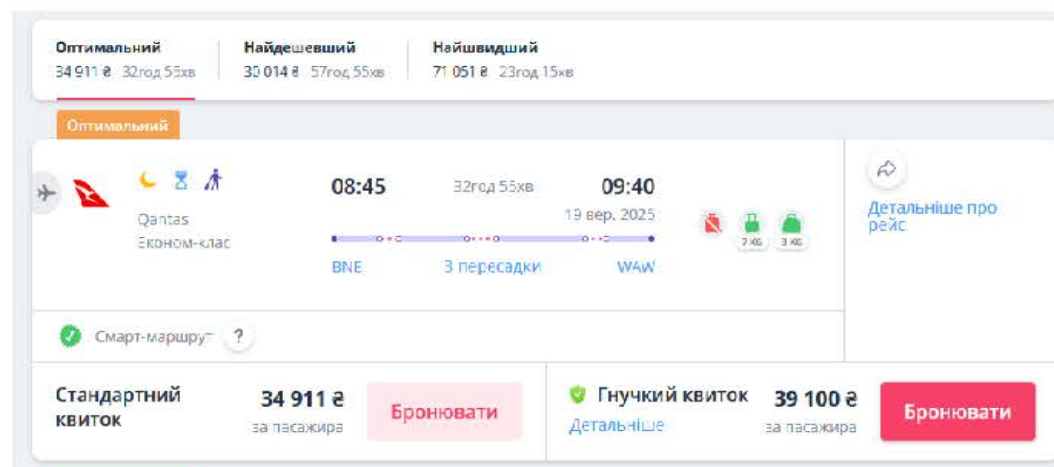

Рисунок 3.4 – Варіанти авіасполучень Брізбен – Варшава

Джерело: [29]

Серед закладів розміщення нами запропоновано чотири варіанти готелів із зірковістю 3 та 4 зірки.

До вартості туру включено: транспортне сполучення за маршрутом; проживання у обраних готелях (9 ночей в Австралії, 2 ночі в Україні) зі сніданками.

Вартість туру не включає: витрати на харчування (обіди та вечері); особисті витрати; витрати на додаткові екскурсії.

Вартість туру коливається від 294 000 гривень на одну людину в залежності від обраного готелю, типів транспорту, екскурсійної програми, тощо.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

За результатами написання третього розділу сформовано такі висновки та узагальнення:

1. Розглянуто місце Австралії на туристичному ринку України. Встановлено, що тільки один туристичний оператор України Bodotravel пропонує українським туристам подорож до Австралії на конкретні дати у 2025 році із зазначеною вартістю подорожі. Більшість туристичних компаній на українському ринку послуг можуть підібрати тур до Австралії за запитом клієнта. Можемо відзначити, що Австралія не є популярним напрямком для відпочинку українців через її територіальну віддаленість та високу вартість відпочинку, не досить розвинену туристичну співпрацю України та Австралії.

2. З метою популяризації туристичного потенціалу Австралії для туристів з Дніпра розроблено тур під назвою «Унікальний Сідней». Тур має такий напрямок: Дніпро (залізничний вокзал) – Львів (залізничний вокзал) – Варшава (аеропорт Шопена) – Сідней (аеропорт Палм Біч) – Варшава – Львів – Дніпро. Тур розрахований на 10 днів/9 ночей у Австралії + 7 днів дорога туди й назад. Серед закладів розміщення нами запропоновано чотири варіанти готелів із зірковістю 3 та 4 зірки. Вартість туру коливається від 294 000 гривень на одну людину в залежності від обраного готелю, типів транспорту, екскурсійної програми, тощо. До вартості туру включено: транспортне сполучення за маршрутом; проживання у обраних готелях (9 ночей в Австралії, 2 ночі в Україні) зі сніданками. Вартість туру не включає: витрати на харчування (обіди та вечері); особисті витрати; витрати на додаткові екскурсії.

ВИСНОВКИ

Виконавши запланований у вступі перелік задач, можемо стверджувати, що мета кваліфікаційної роботи досягнута. Її висновки полягають у наступному.

1. Розглянуто міжнародні туристичні потоки, під якими в даній кваліфікаційній роботі ми розуміємо не лише переміщення людей, а процес, що має значуще економічне значення для місця відправлення туристів, пунктів призначення та транспортної системи, задіяних у перевезенні туристів. Виділено види туристичних потоків за критеріями: за спрямуванням, за мотивацією подорожі, за метою та за часом. Виникнення туристичних потоків не є випадковим явищем, а підпорядковується певним закономірностям. На їх формування впливають як первинні, так і вторинні фактори. З огляду на збільшення туристичних потоків упродовж останніх років, уряди та міжнародні організації запровадили систему вимірювання, що стосується як міжнародного, так і внутрішнього туризму. Дослідження туристичних потоків сприяє стратегічному плануванню та розвитку туристичної сфери як країн світу, так і регіонів в цілому. Це дозволяє виокремити найважливіші напрямки для подальшого розвитку та раціонально використовувати туристичний потенціал окремих територій.

2. Охарактеризовано методи дослідження туристичних потоків: статистичного аналізу, соціологічні методи, метод графів, метод просторового аналізу, метод моделювання, картографічний метод, тощо. Встановлено, що дослідження руху туристичних потоків стає дедалі більш комплексною задачею. Це обумовлено необхідністю об'єднання інформації з різних джерел, застосування міждисциплінарних методик, а також врахування різноманітних зовнішніх впливів.

3. Розглянуто дослідженість питання туристичних потоків в роботах українських науковців. Встановлено, що питання формування та

функціонування туристичних потоків активно вивчається українськими науковцями. Їх дослідження можна об'єднати в три групи, які охоплюють всебічний аналіз туристичних потоків на міжнародному, національному та регіональному рівнях: 1) загальні знання про туристичні потоки та їх аналіз на світовому рівні (О. Д. Король, І. Благун, І. Румянцева); 2) дослідження, що присвячені туристичним потокам на рівні України (А. М. Алілуйко, М. С. Алілуйко, І. Благун, І. Румянцева, Л. П. Кондрацька); 3) аналіз туристичних потоків у регіонах України (В. І. Косташук, А. Романова, Н.В. Погуда, Т.Ю. Примак, Л.О. Івченко).

4. Надана характеристика туристичних зон Австралії. Південно-Східна туристична зона Австралії включає штати Новий Південний Уельс, Вікторія, південний схід Південної Австралії та Австралійську столичну територію, являє собою ключовий туристичний осередок країни. Це найбільш щільно заселений і надзвичайно урбанізований регіон, де зосереджені найбільші туристичні магніти: Сідней, Мельбурн, Аделаїда та столична Канберра. Північно-Східна туристична зона Австралії охоплює територію штату Квінсленд, що знаходиться у тропічних широтах. В межах цієї туристичної зони між межею з Новим Південним Уельсом та Брісбеном розміщена курортна зона Золоте узбережжя Австралії (Gold Coast), яке відоме золотистими пляжами та сприятливою погодою протягом більшої частини року. Західно-Центральна туристична зона країни охоплює території півночі Південної Австралії та Західної Австралії. Ця зона є найбільшою за своїми розмірами і включає 2/5 території Австралії, але вона є найменш заселеною людьми через свою посушливість. Ця туристична зона включає величезні простори від тропічних північних регіонів до лісів помірної зони на півдні, від теплих вод Індійського океану з відомим на весь світ прибережним рифом Нінгалу до червоних пустель. Північна туристична зона материка являє собою регіон з найменшим ступенем заселеності серед місцевостей, де панує вологий тропічний клімат та пустелі. На ділянці, що охоплює 17% від всієї площі

материка, зосереджено лише 1% мешканців. Туристична зона острова Тасманія розташована у помірній кліматичній зоні і займає 1% від загальної площі Австралії. Столиця Тасманії, місто Гобарт, відоме кількома дивовижними природними парками, першим легальним казино, а також Порт Артуром, який сумно відомий як найсуворіша колонія Австралії.

5. Розглянуто природно-кліматичні та історико-культурні ресурси країни. Клімат Австралії формується її розташуванням у Південній півкулі, тому пори року тут протилежні до тих, що в Північній півкулі. Літній сезон триває з листопада по січень, а відносно прохолодний – з червня по серпень. Австралія розміщена в межах субекваторіального, тропічного, субтропічного та помірного кліматичних поясів. Через значну площу території кліматичні умови в межах кожного поясу мають свої відмінності. Рослинний світ Австралії є різноманітним та унікальним. Найбільш визначними рослинами тут є евкаліпти й акації. Евкаліптів налічується понад п'ятсот видів. Ліси займають невелику площу – лише 5,4% території, а ще 8,4% припадає на рідколісся. Внутрішні пустелі та напівпустелі материка вкриті заростями високих злаків або зовсім позбавлені рослинності. Більше 5% австралійських територій визнано заповідними. Серед них виділимо Акулячу затоку, Великий Бар'єрний риф, острів Тасманія, а також район вологих тропіків Квінсленду, що розкинувся вздовж узбережжя на понад 500 км. В Австралії загалом понад 500 національних парків та більше ніж 270 заповідних територій. При огляді історико-культурного потенціалу країни можемо зазначити, що історія освоєння Австралії сучасною цивілізацією нараховує трохи більше двох сотень років. Відтак, прямий перехід від доісторичних наскельних малюнків гори Айерс-Рок та інших подібних місць до пам'яток колоніального періоду є досить безпосереднім. Місто Мельбурн відоме збереженими архітектурними витворами минулого Європи. Тут знаходяться величні споруди у «вікторіанському» стилі та затінені парки, славетна картинна галерея штату. Недалеко від ботанічного саду розташувався перевезений з Англії будинок, у

якому народився Джеймс Кук. Місто Хобарт, який є столицею Тасманії, зберіг невелику кількість пам'яток ранньої колоніальної архітектури, включаючи форт Енглі (1814 року будівництва), найстаріший театр Австралії та будівлю парламенту. У 80 км на південний захід розташована каторжна в'язниця Порт-Артур (у минулому тут перебували заслані Англійським урядом злочинці). Тут збереглися споруди 1830 року, які зараз виступають туристичною атракцією. Також слід зазначити, що Австралія зазнала впливу різних культур, його можна побачити в облаштуванні міст, в тому, як популярні заклади громадського харчування, що пропонують страви різних народів, як футбол, колись асоційований з іммігрантами, став національною грою. Зростає кількість вірян, що сповідують православ'я, іслам, індуїзм, сикхізм та буддизм.

6. Проведено аналіз динаміки та структури міжнародних туристичних потоків до Австралії. Встановлено, що максимальна чисельність іноземних туристів, що прибували до Австралії за період 2019-2024 років, становила 8,71 млн. осіб у 2019 році до початку пандемії COVID-19. У 2024 році кількість прибуттів зросла до 7,63 мільйона міжнародних туристів, що свідчить про потужний імпульс відновлення туристичної галузі. У 2024 році витрати в Австралії зросли 48,87 мільярда австралійських доларів від іноземних відвідувачів, встановивши новий рекорд, що 7,7% більше, ніж допандемічний пік 2019 року. Розглянуто ТОП-10 країн світу, які формують міжнародні туристичні потоки до Австралії. На ці країни припадає 68,8% туристичних потоків до країни від усіх міжнародних туристів. Країною-лідером з постачання туристичних потоків до Австралії виступає Нова Зеландія, яка посіла перше місце серед інших країн, із загальною кількістю 1,26 мільйона туристів у 2024 році. Другу позицію займає Китай із показником туристів у 829 000 осіб. На третьому місці Сполучені Штати (669 000 осіб), на четвертому – Великобританія (605 000 осіб), п'ятому – Індія (421 000 осіб). Також до десятки країн світу, які постачають найбільшу кількість туристів до Австралії

увійшли Японія (362 00 осіб), Сінгапур (361 000 осіб), Республіка Корея (342 000 осіб), Індонезія (202 000 осіб), Гонг Конг (199 000 осіб). Розглянуто валову додану вартість (ВДВ) туризму в Австралії у 2024 фінансовому році за галузями, які пов'язаними з туристичними потоками. Лідером за показником ВДВ є сектор розміщення туристів в Австралії із 10,1 млрд. австралійських доларів за рік, станом на червень 2024 року. Другу позицію займає сектор харчування, який включає витрати на кафе, ресторани, їжу на виніс, де ВДВ становить 8,3 млрд. австралійських доларів. Сектор повітряного, водного та інших видів транспорту із показником ВДВ 8,2 млрд. австралійських доларів займає третю позицію. Саме ці три сектори були рушійною силою більшої частини зростання ВДВ туризму. Проаналізовано відвідуваність іноземними туристами найбільш популярних об'єктів Австралії. Розподіл відвідуваності Великого Бар'єрного рифу іноземними туристами виглядав наступним чином: на Китай припадає найбільша частка іноземних відвідувачів, що становить 28% від загальної кількості іноземних відвідувачів у 2024 році; друге місце за відвідуваністю припадає на США (16%); на третій позиції туристи із Великобританії (13%); четверту позицію займають туристичні потоки із Японії (11%); на п'ятому місці туристи із Нової Зеландії (9%). У 2024 році Сідней відвідало 3,53 мільйона іноземних туристів, що становить 23,7% від усієї кількості туристів.. Кількість іноземних туристів зменшилася на 14% порівняно з 4,11 мільйона у 2019 році. Іноземні туристи витратили 10,90 мільярда доларів у 2024 році, що становить 47% від витрат усіх туристів в Сідней. Ці витрати становлять приблизно 5% збільшення міжнародних витрат порівняно з 10,35 мільярда доларів у 2019 році. Країнами-постачальниками туристичних потоків до Сіднею є наступні: перше місце належить Китаю, який постачає 13% туристів; другу позицію займає США із 12% туристів; на третій позиції Нова Зеландія із 10% туристів; четверте місце між собою ділять Великобританія та Республіка Корея, які постачають по 8% туристичних потоків до Сіднею.

Міжнародні туристичні потоки до Австралії досягли допандемічного рівня у 2024 році, що позитивно впливає на національну економіку країни, особливо в таких секторах господарства як заклади розміщення, транспорт, торгівля та послуги. Основними країнами-постачальниками іноземних туристів до Австралії є Китай, США, Нова Зеландія, Великобританія, Японія та Республіка Корея.

7. Розглянуто місце Австралії на туристичному ринку України. Встановлено, що тільки один туристичний оператор України Bodotravel пропонує українським туристам подорож до Австралії на конкретні дати у 2025 році із зазначеною вартістю подорожі. Більшість туристичних компаній на українському ринку послуг можуть підібрати тур до Австралії за запитом клієнта. Можемо відзначити, що Австралія не є популярним напрямком для відпочинку українців через її територіальну віддаленість та високу вартість відпочинку, не досить розвинену туристичну співпрацю України та Австралії.

8. З метою популяризації туристичного потенціалу Австралії для туристів з Дніпра розроблено тур під назвою «Унікальний Сідней». Тур має такий напрямок: Дніпро (залізничний вокзал) – Львів (залізничний вокзал) – Варшава (аеропорт Шопена) – Сідней (аеропорт Палм Біч) – Варшава – Львів – Дніпро.

Тур розрахований на 10 днів/9 ночей у Австралії + 7 днів дорога туди й назад. Серед закладів розміщення нами запропоновано чотири варіанти готелів із зірковістю 3 та 4 зірки.

Вартість туру коливається від 294 000 гривень на одну людину в залежності від обраного готелю, типів транспорту, екскурсійної програми, тощо. До вартості туру включено: транспортне сполучення за маршрутом; проживання у обраних готелях (9 ночей в Австралії, 2 ночі в Україні) зі сніданками. Вартість туру не включає: витрати на харчування (обіди та вечері); особисті витрати; витрати на додаткові екскурсії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Australia Tourism Statistics. URL: <https://roadgenius.com.au/statistics/tourism/australia/>
2. Australia's Travel & Tourism Sector Set to Reach Record \$315BN in 2025. URL: <https://wttc.org/news/australias-travel-tourism-sector-set-to-reach-record-315bn-in-2025>
3. Bodotravel: туристичний оператор. URL: <https://travel.bodo.ua/on/oceania/australia/>
4. Direct tourism gross domestic product (GDP) in Australia from financial year 2006 to 2024. URL: <https://www.statista.com/statistics/1193089/australia-tourism-gdp-time-series/>
5. Great Barrier Reef Tourism Statistics. URL: <https://roadgenius.com.au/statistics/tourism/australia/great-barrier-reef/>
6. Gross value added (GVA) of tourism in Australia in financial year 2024, by tourism-related industry. URL: <https://www.statista.com/statistics/828017/australia-tourism-contribution-by-sector/>
7. International tourism to Australia. URL: <https://www.tra.gov.au/en/international>
8. List of National Parks in Australia. URL: <https://www.national-park.com/list-of-national-parks-in-australia/>
9. Sydney Grammar School. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Sydney_Grammar_School
10. Sydney Tourism Statistics. URL: <https://roadgenius.com.au/statistics/tourism/australia/sydney/>
11. Tourism Research Australia. URL: <https://www.tra.gov.au/>

12. Tourism Satellite Account. URL:
<https://www.abs.gov.au/statistics/economy/national-accounts/tourism-satellite-account/latest-release>
13. UNWTO Tourism Data Dashboards. URL:
<https://www.unwto.org/tourismdata/unwto-tourism-dashboard>
14. Yana Luxury Travel. URL: <https://yana.kiev.ua/ua/country-5-avstraliya.html>
15. Адміністративний поділ Австралії. URL:
https://www.wikiwand.com/uk/articles/%D0%A8%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8_%D0%90%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%97
16. Алілуйко А. М., Алілуйко М. С. Дослідження динаміки туристичних потоків України. *Економічний простір*. 2022. (180), С. 214-219. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/180-35>
17. Благун І., Румянцева І. Тренди туристичних потоків в умовах пандемії. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022, № 6, Том 1 115. URL: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(1\)-17](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(1)-17)
18. Бондаренко Л. А. Міжнародний туризм в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Ефективна економіка*. URL:
<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5289>
19. Гуляєв В.Г. Організація туристської діяльності. 2012. URL:
https://tourlib.net/books_tourism/gulyaev.htm
20. Дриль О.І. Прогнозування туристичних потоків. Глобальні проблеми економіки. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/27.pdf>
21. Канака В. Методи аналізу динаміки світових туристичних потоків. *Матеріали II наук.-практ. конф. за міжнар. Участю «Сучасні стратегії сталого розвитку держави та суспільства: наукові горизонти та перспективи» (м. Хмельницький, 25 лютого 2025 р.)*. Хмельницький: ХНТУ, 2025. Т.2. 728 с. С.244-246. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kanaka.htm

22. Кондрацька Л. П. Підхід до аналізу структури міжнародних туристичних потоків України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/26_1_2019ua/20.pdf
23. Король О. Концепція туристичних потоків і географія туризму. *Часопис соціально-економічної географії*. 2021. випуск 31. URL: <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2021-31-02>
24. Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл : монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. 512 с.
25. Костащук І. В. Регулярність та інтенсивність туристичних потоків у міжнародному туризмі в період 2005-2018 років (на прикладі Чернівецької області). *Вісник ОНУ. Сер.: Географічні та геологічні науки*. 2020. Т. 25, вип. 1(36). URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1045176>
26. Мальська М. П. Світовий досвід розвитку туризму. Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Центр учбової літератури, 2017. 244 с.
27. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник. ННБК "АТБ" - Львів, 2022. 200 с. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/Monastyrskyy-Pryrodni-resursy-RK-svitu-book-2022.pdf>
28. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO). URL: <https://www.unwto.org>.
29. Платформа для бронювання квитків Tickets.ua. URL: <https://tickets.ua>
30. Погуда Н.В., Примаєв Т.Ю., Івченко Л.О. Дослідження чутливості туристичних потоків до впливу світових та локальних чинників. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: економіка і управління*. URL:

https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_2/31_70_2_1/22.pdf

31. Правила в'їзду в Австралію для українців. URL: <https://visitukraine.today/uk/departure/australia/ukraine-citizenship/travel>

32. Романова А.А. Дослідження туристичних потоків дестинації: теорія та практика. *Економіка та управління національним господарством*. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_6/13.pdf

33. Сіднейський оперний театр. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%82%D0%B5%D0%B0%D1%82%D1%80

34. Туристична агенція Везувій Тревел. URL: <https://travel-tours.com.ua/daleka-ta-ekzotichna-avstraliya/>

35. Феєрія мандрів. URL: <https://feerie.com.ua/ua/tours/177> Пошук і бронювання авіаквитків. URL: <https://tickets.ua/>

36. Фізична карта Австралії. URL: <https://depositphotos.com/ua/vector/highly-detailed-physical-map-australia-vector-format-all-relief-forms-386574980.html>

37. Юрченко С.О. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальності «Туризмознавство». Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 328 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Рисунок А.1 – Сіднейська граматична школа

Джерело: [9]

Рисунок А.2 – Сіднейський оперний театр

Джерело: [33]